

Прилагане на рамката за сензорна интеграция

Dr.paed. Aivars Kaupužs

RTA сенсорна стая

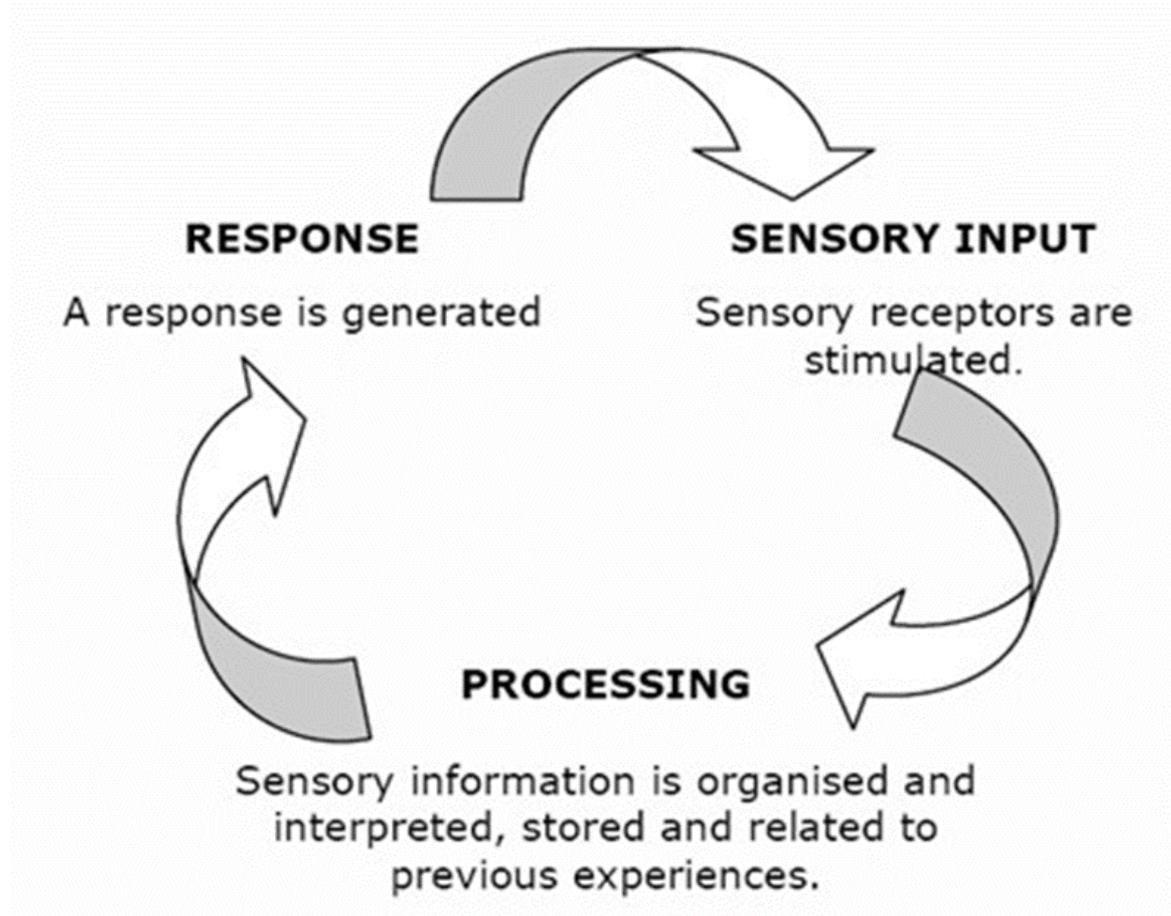

Сензорни системи

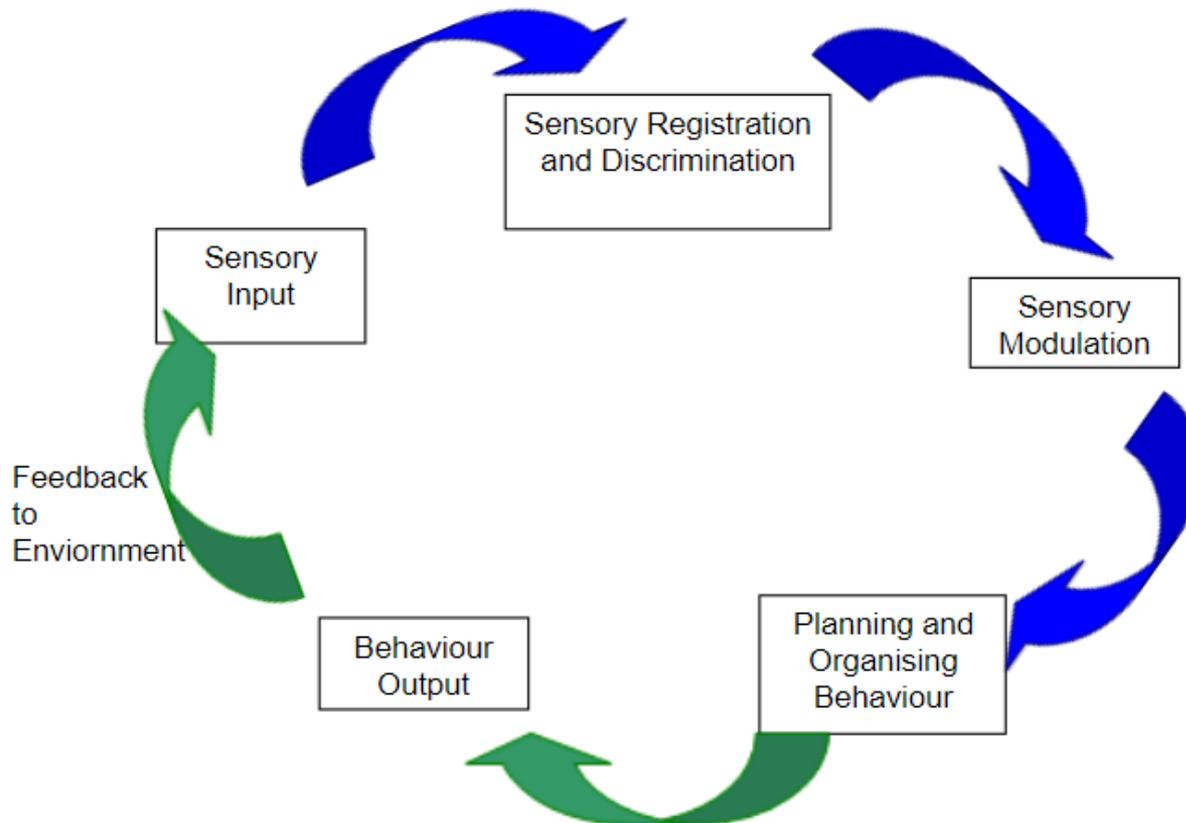
- Далечни сетива
 - Слух, зрение, мирис, вкус
- Близки сетива
 - Тактилни
 - Вестибуларни
 - Проприоцептивен

СЕНЗОРНА ОБРАБОТКА

СЕНЗОРНА ОБРАБОТКА

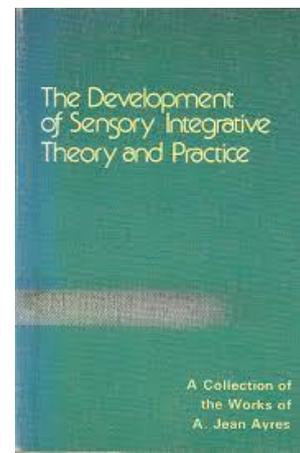
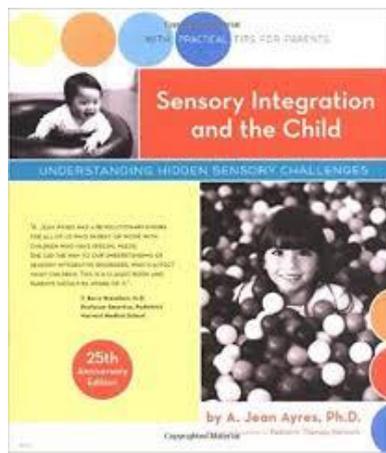
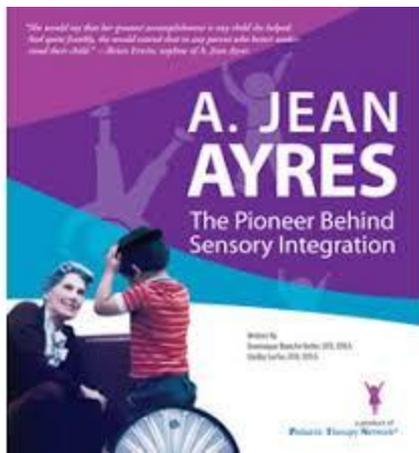

Anna Jean Ayres 1920-1988

трудотерапевт, педагогически психолог

- първата идентифицирана сензорна интегративна дисфункция
- направи откритие, че такива деца имат невронно разстройство, което води до неефективна организация на сензорния вход, получен от нервната система
- разработени диагностични инструменти за идентифициране разстройството и предложения терапевтичен подход

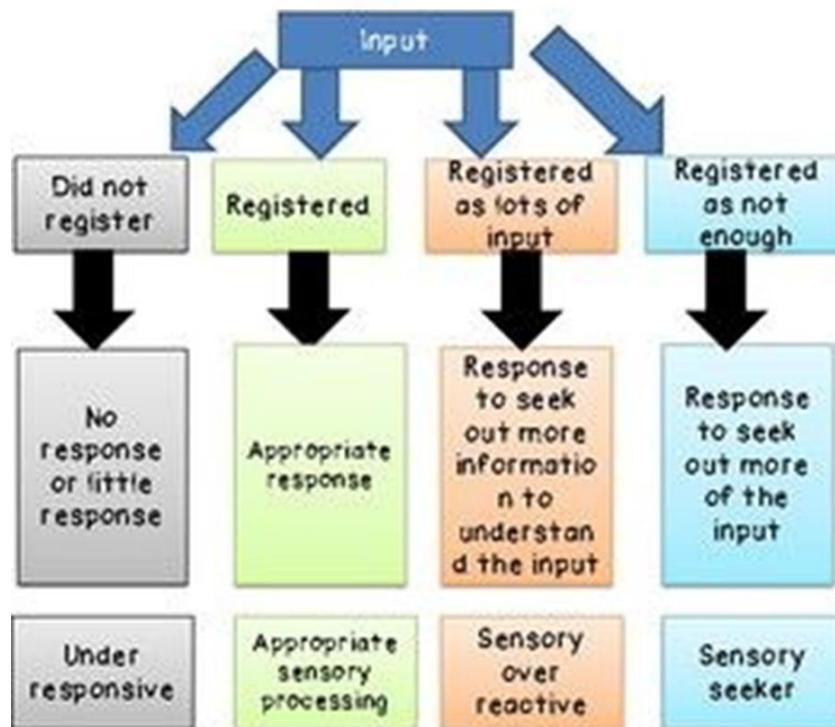
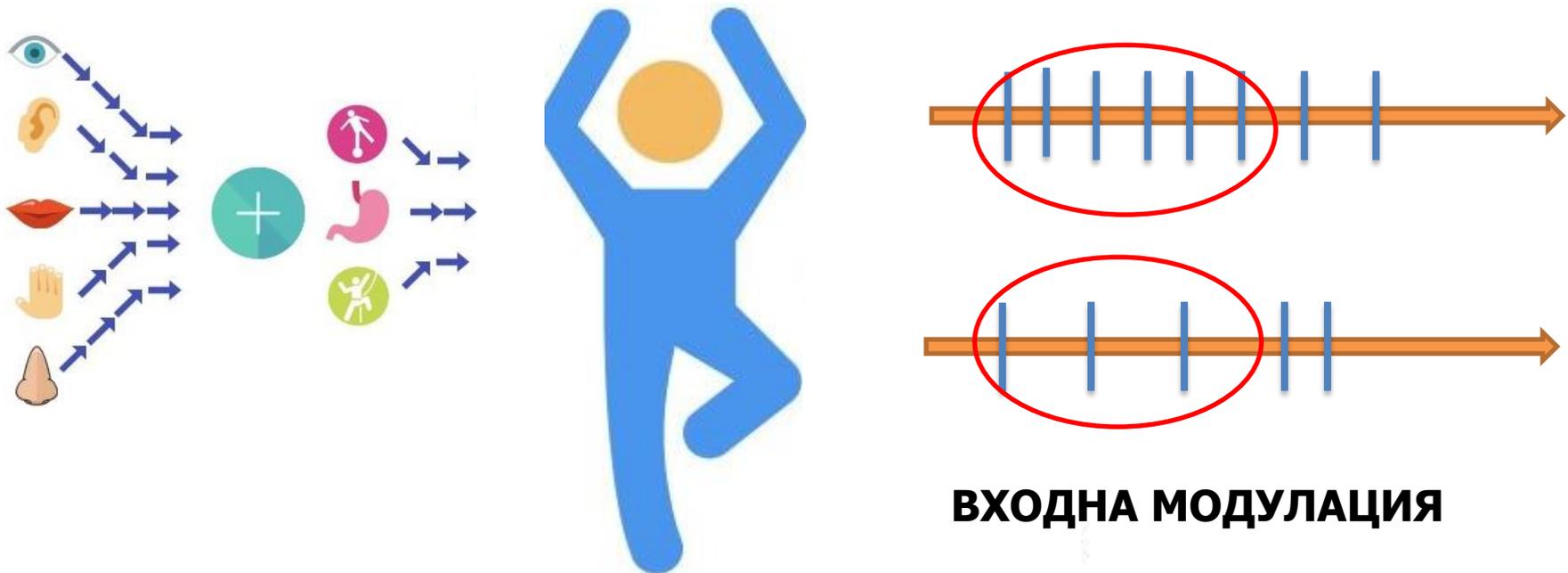
Сензорна интеграция

- „Сензорна интеграция е неврологичен процес на организиране на информацията, която получаваме от телата си и от света около нас за използване в ежедневието”
- Според Dr. Ayres, "Над 80% от нервната система участва в обработката или организирането на сензорни данни и по този начин мозъкът е преди всичко машина за *сензорна обработка*”
- Мозъкът модулира този вход, който от своя страна ръководи нивото на нашата активност. Дейността може да бъде умствена, физическа или емоционална

Разстройство на сензорната обработка

- Нередност или нарушение в мозъчната функция, което затруднява ефективното интегриране на сензорния вход
- Сензорна обработка дисфункция може да присъства в двигателни, учебни, социални/емоционални, нарушения на говора/езика или вниманието
- Приблизително 16% от детското население може да преживее SPD
- При деца с разстройства от аутистичния спектър дори по-високи - поне 80%

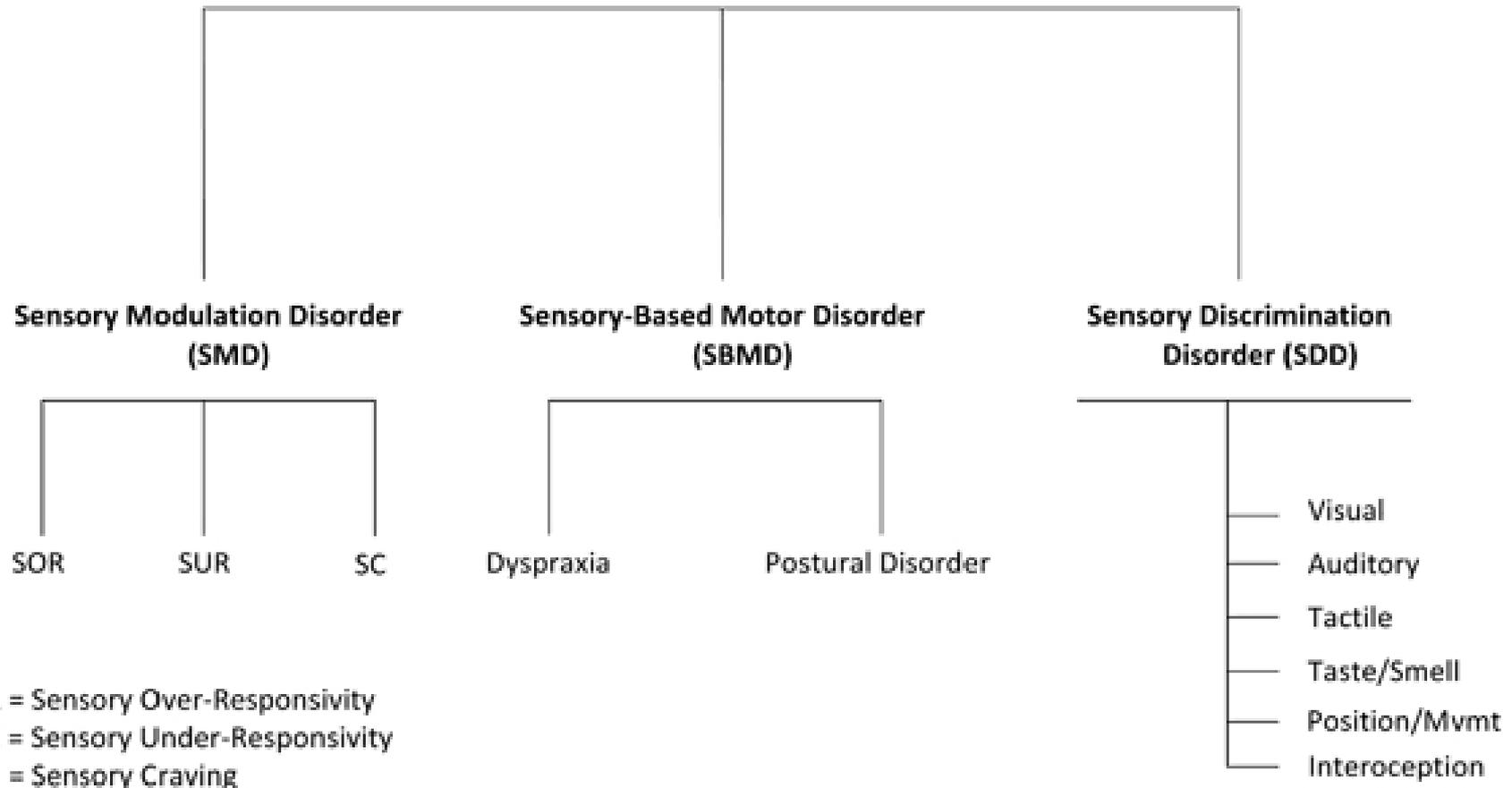
(SPD Foundation)

Разстройство на сензорната обработка

- Сензорна модуляция-
 - Неспособен да регулира нервната система, за да отговори на изискванията на околната среда
 - Най-често наблюдавани от нарушенията
 - Бомбардиран от сензорен вход през цялото време
 - Трябва да знаете какво да направите и как да реагирате на него
 - Не може да съответства на отговора (поведението) на входа

Sensory Processing Disorder (SPD)

Sensory threshold	Self-regulation	
	PASSIVE ←	→ ACTIVE
<p><i>HIGH</i></p> <p><i>LOW</i></p>	<p>poor registration</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>missing stimuli</i> • <i>responding slowly</i> 	<p>sensory seeking</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>persuit of stimuli</i> • <i>associated with intelligence and creativity</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>distractability</i> • <i>discomfort with sensory stimuli</i> <p>sensory sensitivity</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>acting to reduce/prevent exposure to stimuli</i> • <i>efforts to make exposure more predictable</i> <p>sensory avoiding</p>

РАННИ ПРИЗНАЦИ НА СЕНЗОРНИ РАЗСТРОЙСТВА

Sign of Sensory Processing Disorder

Sensory Modulation Disorder

Definition:

A problem in regulating responses to sensory inputs resulting in withdrawal or strong negative responses to sensations that do not usually bother others.

Common Signs

- Easily distracted by noises
- Overly sensitive to sounds
- Dislikes nail/ hair cutting
- Dislikes clothing of certain textures/ fits/ or styles
- Upset about seams in socks
- Difficult time falling or staying asleep
- Reacts defensively to tastes/ textures of food
- Easily distracted by visual stimuli

Sensory Discrimination Disorder

Definition:

A problem in recognizing/ interpreting differences or similarities in qualities of stimuli.

Common Signs

- Jumps a lot on beds
- Bumps or pushes others
- Grasps objects too tightly or uses too much force
- Frequently drops things or knocks things over
- Mouths, licks, chews, or sucks on non-food items
- Craves movement, e.g. likes to spin self around
- Afraid of heights/ swings or slides
- Has poor balance

Postural-Ocular Disorder

Definition:

A problem with control of posture or quality of movements seen in low muscle tone or joint instability and/ or poor functional use of vision. It is often seen with vestibular and proprioceptive problems

Common Signs

- Seems weaker than other children
- Fatigues easily
- Frequently moves in and out of seat
- Slumps while sitting
- Difficulty making eye contact/ tracking with the eyes, e.g. reading
- Falls and tumbles frequently
- Feels heavier than anticipated when lifted
- Has flat feet

Dyspraxia

Definition:

A problem with planning, sequencing & executing unfamiliar actions resulting in awkward & poorly coordinated motor skills typically seen with a sensory processing deficit. It is usually seen with difficulty doing new activities or those that are done infrequently. (May-Benson, Teasdale, & Koomar, 2006)

Common Signs

- Problems with daily life tasks like dressing or using utensils
- Eats in a sloppy manner
- Difficulty following multistep directions
- Strong desire for sameness or routines
- Has an awkward pencil grasp
- Has poor handwriting
- Dislikes or reluctant to participate in sports

Разстройство на сензорната модулация

Сензорна свръхчувствителност

- става страхлив, тревожен или агресивен с леко или неочаквано докосване
- изглежда се страхува или избягва да стои в непосредствена близост до други хора или връстници (особено в опашки)
- оплаква се от разресване на косата; може да бъде много придирчив при използването на определена четка
- избягва докосването на определени текстури на материала (одеала, килими, плюшени животни)
- отказва да носи нови или твърди дрехи, дрехи с груба текстура, водолазки, дънки, шапки или колани и др.
- ще се притесняват от мръсни ръце и ще искате да ги бършете или миете често

Разстройство на сензорната модулация

Слаба отзивчивост

- може да не осъзнава, че ръцете или лицето са мръсни или да усеща как носа му тече
- може да се самонасилва; прищипване, ухапване или удряне на собствената си глава
- често наранява други деца или домашни любимци, докато играе
- уста предмети прекомерно
- може да се върти с часове и никога да не се замая
- има предпочитания и жажда за прекомерно пикантни, сладки, кисели или солени храни

Разстройство на сензорната модулация

Сензорно желание

„Търсачите на сетивата“ са склонни да се движат постоянно, да се блъскат, да се блъскат, да скачат

Може да се наложи да докоснат всичко

Не разбират какво е „тяхното пространство“ спрямо „чуждото пространство“
Те стават дезорганизирани с допълнителна стимулация

Сензорно-базирано двигателно разстройство

- **Постурален Разстройство**
- често седи в позиция "W седи" на пода, за да стабилизира тялото
- може би никога не е пълзял като бебе
- има слабо съзнание за тялото; се блъска в неща, събаря нещата, спъва и/или изглежда тромав

- **Диспраксия /Моторно панирани проблеми**
- затруднено едновременно повдигане на главата, ръцете и краката от пода, докато лежиш по корем
- затруднено завъртане на дръжките на вратите, дръжките, отварянето и затварянето на елементи
- изглежда не е сигурен как да движи тялото по време на движение, например, прекрачвайки нещо

Разстройство на сензорната дискриминация

- Чувам ли „котка“ или „шапка“?
- Виждам ли "P" или "B"?
- Усещам ли 20 или 50 цента в джоба си?
- Падам ли настрани или назад?

Защитни отговори

- „Сензорната отбрана е просто прекомерното активиране на нашите защитни сетива“
(Wilbarger & Wilbarger, 1991)
- Битка
- уплаха
- Замразете
- „Ако тялото не намери начин да се регулира, възниква състояние на хроничен стрес“ (Affleck et al., 1984)

Цели за лечение на SPD

- Основна цел: Подобряване на начина, по който мозъкът обработва
- Очаквани резултати от интервенцията за сензорна интеграция :
 - Регулиране на състоянията на възбуда и внимание
 - Развитие на осъзнаването на тялото;
 - Постурално-моторна и двустранна интеграция на функцията;
 - Фини и груби двигателни умения;
 - Визуално-слухови аспекти на обучението;
 - Рецептивен и експресивен език;
 - Психосоциални функции (напр. Аз-концепция, самоефективност);
 - Независимост в ADL

Ръководство за интервенция за сензорна интеграция

- Няма зададен протокол или са налични техники
- „Правото предизвикателство“ за балансиране на способности и предизвикателства
- „Научете как да учите“
- Интегриране на вестибуларна, проприоцептивна и тактилна стимулация
- Наблегнете на подхода отдолу нагоре
- Бъдете насочени към детето и забавни!

НАД ОТГОВОРНОСТ

Визуални графици

Visual Schedule

Wizard Solutions Inc Izglītība Izglītība

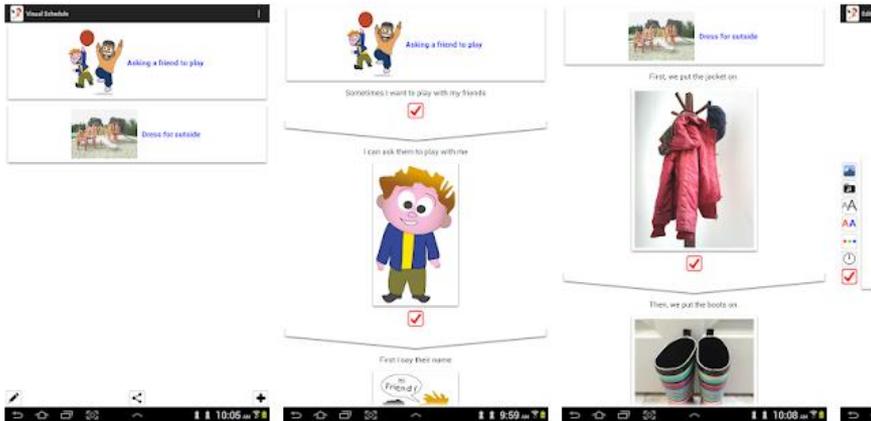
★★★★★ 25

PEGI 3 9-12 gadu vecumam

Piedāvā pirkumus lietotnē

Šī lietotne ir saderīga ar visām jūsu ierīcēm.

Instalēta

Josh's Schedule		Teacher	Assistant
B Block Room 105	Stagecraft	Mr. Collett	Mr. McBride
Wednesday Room 201	Advisory 34	Mrs. Fairley	Mrs. Jones
C Block Room 116	Reading Skills	Mrs. Mercier	Mrs. Alby
Lunch	Cafeteria		Mrs. Miller
D Block Room 223	Family Management	Mrs. Catherwoy	Mrs. Cridoe
E Block Room 126	Foods	Mrs. Catherwoy	Mrs. Jones

Направи алгоритъм

Breakfast Parfait

Eat.

Ingredients

- ½ cup yogurt
- honey
- blueberries (or fruit of choice)
- Cheerios (or cereal/granola of choice)

You will also need:

- cups
- measuring cups
- spoon

Measure ½ cup of yogurt and add to cup. Add layer of honey...

1. Get cup.	2. Get yogurt.	3. Open yogurt.	4. Get ½ cup measuring cup.	5. Measure yogurt.
6. Add yogurt to cup.	7. Get honey.	8. Add layer of honey to cup.	9. Get blueberries.	10. Add blueberries on top of honey.
11. Get cereal.	12. Open cereal.	13. Get ¼ cup measuring cup.	14. Measure cereal.	15. Add cereal to the top.

wash hands

turn on

soap

wash hands

turn off

dry hands

Време

Google Play

Meklēt

Lietotnes

Kategorijas

Sākums

Populārākās lietotnes

Jaunumi

Manas lietotnes

Iepirkties

Spēles

Ģimenei

Redaktora izvēle

Konts

Maksājumu veidi

Mani abonementi

Izmantot

Mans vēlmju saraksts

Manas darbības pakalpojumā Play

Ceļvedis vecākiem

Kids Timer

Skywise Riki

★★★★★ 1710

PEGI 3

Ietver reklāmas

Šī lietotne ir saderīga ar visām jūsu ierīcēm.

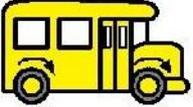
Pievienot vēlmju sarakstam

Instalēt

РИТЪМ

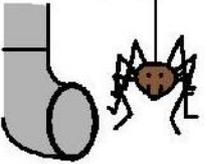
Wheels on the Bus

Old MacDonald

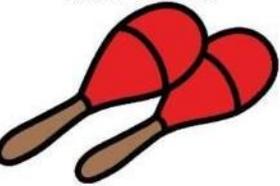
Itsy Bitsy Spider

If You're Happy

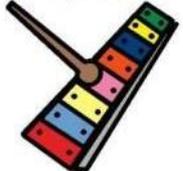
Maracas

Drum

Xylophone

Bells

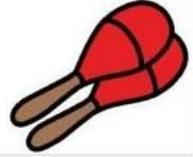
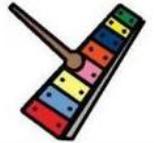

 What instrument do you want to play today?

<p>Maracas</p> 	<p>Drum</p> 	<p>Xylophone</p>
<p>Bells</p> 	<p>Rhythm Sticks</p> 	<p>Tambourine</p>

 How do you want to sing today?

<p>Sing Fast</p> 	<p>Sing Slow</p>
<p>Sing Loud</p> 	<p>Sing Quietly</p>
<p>Sing High</p> 	<p>Sing Low</p>

„Snoezelen“ или концепция за мултисензорна среда

- “Find a balance between relaxation and activity within . . . a safe, adapted environment, supported by a facilitator,” (Lotan & Gold, 2009)
- “The essence of the Snoezelen approach is to allow the individual the time, space and opportunity to enjoy the environment at their own pace, free from the expectations of others.” (Kewin, 1994)

Релаксиращ отговор

- Dr. Herbert Benson (1974) твърди, че Релаксиращ отговор(RR) може да намали състоянието на битка или бягство
- RR е физиологичен отговор, характеризиращ се като генерализирано намалена активност на симпатиковата нервна система
- Четири основни елемента обикновено са необходими за RR:
 - 1. Продължителен фокус върху повтаряща се умствена дейност или стимули
 - 2. Безгрижно, пасивно отношение
 - 3. Понижен мускулен тонус
 - 4. Тиха среда (Benson, 1974)

Невропластичност

- Невропластичността е начинът, по който невроните на мозъка променят структурата и функцията си в резултат на вида и количеството на входящата стимулация, включително когнитивни, поведенчески и сензорни преживявания (Kleim & Jones, 2008)

Заклучения

- Verheul and Hulsegge (1978) твърди, че хората взаимодействат с мултисензорната среда, като зависят от сетивата си по недиректив, изследователски начин
- Мултисензорните интервенции трябва да бъдат насочени към личността. Това е „ориентация, която зачита желанията и приоритетите на клиентите при проектирането и прилагането на интервенции“ (АОТА, 2008)
- Специалистите трябва да използват динамичен и холистичен подход към лечението; не предписват лечение
- Доказателствата сочат, че процесът на мултисензорна интервенция трябва да бъде индивидуализиран, интензивен и всеобхватен и че трябва да улеснява активното ангажиране на индивида (Tomchek & Case-Smith, 2009)
- Важно е да се отбележи, че все още има ограничени изследвания в подкрепа на използването и ефикасността на мултисензорни интервенции, които предоставят огромни възможности за по-нататъшни изследвания

Препратки

- American Occupational Therapy Association (AOTA) www.aota.org
- Ayres, A. Jean. (2005). ***Sensory Integration and the Child: 25th Anniversary Edition***. Los Angeles, Ca. Western Psychological Services.
- Greenspan, Stanley. (1995). ***The Challenging Child: Understanding, Raising, and Enjoying the Five "Difficult" Types of Children***. New York, N.Y. Perseus Books
- Kranowitz, Carol (1998). ***The Out-of-Sync Child: Recognizing and Coping with Sensory Processing Disorder, Revised Edition***. New York, NY. Starlight Press Books
- <http://www.spdfoundation.net>
- Ockner, Sari. "Special Education Advisor- Five Practical Sensory Strategies for the Classroom." *Five Sensory Strategies for Classroom*. 15 Sept 2013.

<http://www.specialeducationadvisor.com/five-practical-sensory-strategies-for-the-classroom/>

My Trip to the Dentist Social story

<https://www.youtube.com/watch?v=2mNYubCfXbk>

Bill Nason, MS, LLP discusses tools that help children on the spectrum feel safe, accepted and competent <http://www.facebook.com/autismdiscussionpage>

aivars.kaupuzs@rta.lv